

مجله حسابداری سلامت، سال هشتم، شماره دوم، پیاپی ۲۲، پاییز و زمستان ۱۳۹۸، صص ۲۰-۳۸.

اثر فرسایش قدرت خودکنترلی بر کیفیت قضاوت و تصمیم‌گیری حسابرسان (آزمون نظریه فرسایش قدرت خودکنترلی)

دکتر عباسعلی دریائی^۱ و لیلا خلوصی مشفق^۲

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۸/۰۵/۱۲

تاریخ اصلاح نهایی: ۱۳۹۸/۰۴/۳۱

تاریخ دریافت: ۱۳۹۷/۰۸/۲۶

چکیده

مقدمه: با نزدیک شدن به پایان دوره مالی، فشار کاری حسابرسان دوچندان می‌شود و همین موضوع، فشار زیادی را بر ذهن آنان برای خودکنترلی وارد می‌کند. در واقع، این موضوع بستری را فراهم می‌کند تا قدرت قضاوت و تصمیم‌گیری حسابرسان تحت تأثیر قرار گیرد.

روش پژوهش: پژوهش حاضر کاربردی و از نظر روش گردآوری داده‌ها، جزء پژوهش‌های همبستگی است. نمونه پژوهش متشکل از ۹۸ نفر حسابرس مشغول به کار در مؤسسه‌های حسابرسی است. در این پژوهش با بکارگیری آزمون اثر استروپ، فرسایش قدرت خودکنترلی هارلی مورد سنجش قرار گرفته و هم‌چنین، از مقیاس کیفیت قضاوت و معیار سنجش تردید حرفه‌ای و اعتماد به نفس هارت استفاده شده است.

یافته‌ها: نتایج پژوهش نشان می‌دهد که فرسایش قدرت خودکنترلی بر تردید حرفه‌ای و کیفیت قضاوت حسابرسان تأثیر منفی و معنی‌داری دارد اما اثر فرسایش قدرت خودکنترلی بر اعتماد به نفس حسابرسان معنی‌دار نیست.

نتیجه‌گیری: بر اساس نتایج پژوهش حاضر به مؤسسه‌های حسابرسی و کارفرمایان حسابرسان توصیه می‌شود از تحت فشار قرار دادن حسابرسان در یک زمان کوتاه خودداری کنند. هم‌چنین، پیشنهاد می‌شود جلساتی برای حسابرسان برگزار و به آنان آرامش ذهنی آموزش داده شود تا از این طریق بتوانند خستگی خود را هنگام کار کاهش دهند.

واژه‌های کلیدی: اعتماد به نفس، تردید حرفه‌ای، فرسایش قدرت خودکنترلی، کیفیت قضاوت حسابرسان.

۱. استادیار، گروه حسابداری، دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره)، قزوین، ایران (نویسنده مسئول؛ رایانامه: a.a.daryaei@soc.ikiu.ac.ir)

۲. کارشناس ارشد حسابرسی، واحد قزوین، دانشگاه آزاد اسلامی، قزوین، ایران (رایانامه: leila.kh.moshfegh@gmail.com)

مقدمه

کیفیت قضاوت و تصمیم‌گیری‌های حساب‌برسان است. پژوهش‌هایی که به بررسی اثر خودکنترلی بر فرسایش قدرت پرداخته‌اند، نمی‌توانند به‌عنوان پایه پژوهش حاضر در نظر گرفته شود؛ زیرا، در این پژوهش‌ها بر موضوعی کلی در زمینه فرسایش قدرت تأکید شده است (۲) اما در پژوهش حاضر به‌طور خاص به فرآیند کاری حساب‌برس حرفه‌ای توجه می‌شود که نیازمند انواع مختلفی از خودکنترلی است. در واقع، حساب‌برس حرفه‌ای ممکن است در مقابل مواردی هم‌چون وسوسه (به‌عنوان نمونه، مقاومت در برابر وسوسه استفاده از تارنما به جای حضور در محل کار) قرار بگیرد. بنابراین، این احتمال وجود دارد که وظایف حساب‌برس حرفه‌ای نیازمند انواع مختلفی از خودکنترلی باشد. هم‌چنین، خودکنترلی بر تردید حرفه‌ای مؤثر است؛ زیرا، تردید حرفه‌ای، از این جهت که نشان‌دهنده پردازش بیشتر و کارآمدی است، می‌تواند تحت تأثیر فرسایش خودکنترلی قرار گیرد و منجر به کاهش عملکرد کاری شود. تردید حرفه‌ای، به‌عنوان سنگ بنای حساب‌برسی با کیفیت بالا محسوب می‌شود و به‌طور معنی‌داری با کیفیت حساب‌برسی مرتبط است (۳-۱).

با توجه به آن چه که در بالا ذکر شد و این موضوع که اعتماد به نفس، به‌عنوان ورودی عملکرد کاری محسوب می‌شود و کاهش آن می‌تواند به ضعف در عملکرد کاری بیانجامد مسأله پژوهش حاضر این است که: «فرسایش قدرت ناشی از خودکنترلی، چه اثری بر کیفیت قضاوت و تصمیم‌گیری حساب‌برس خواهد داشت؟»

در ادامه، پس از بیان مبانی نظری و پیشینه پژوهش،

حساب‌برسی شغلی بسیار حساس و با ظرافت محسوب می‌شود. از یک طرف حساب‌برس باید در انجام وظایف خود دقت بیشتری کند و از طرف دیگر، نشانه‌های تقلب را در صورت‌های مالی کشف کند. چنین فشار کاری ممکن است با کاهش قدرت ذهن، به فرسایش قدرت خودکنترلی فرد بیانجامد و در نتیجه این مسأله ممکن است بر کیفیت قضاوت حساب‌برس تأثیر بگذارد. فرسایش قدرت، پدیده‌ای شناخته شده در حوزه روان‌شناسی است که طی آن مغز به علت انجام کارهای ذهنی مختلف از جمله تصمیم‌گیری یا خودکنترلی برای جلوگیری از بروز برخی احساسات و اعمال، با کاهش منبع انرژی روبه‌رو می‌شود و خودکنترلی فرد، کاهش می‌یابد. خودکنترلی، فرآیندی ذهنی است که در تنظیم رفتار فرد برای رسیدن به هدف‌های خاص ضروری است. به این توانایی خودکنترلی، اراده گفته می‌شود. اراده مانند ماهیچه‌ای است که اگر زیاد از آن استفاده شود، انرژی آن کم می‌شود. هنگامی که از اراده برای خودکنترلی استفاده می‌شود، اراده فرد ضعیف می‌شود و بر همین اساس، نیاز به بازبازی با کمک تمرین و آموزش در درازمدت دارد. به همین دلیل، بیشتر پژوهش‌های روان‌شناسی که بر فرسایش قدرت تمرکز داشته‌اند از الگوی قدرت اراده پشتیبانی کرده‌اند (۱).

در پژوهش حاضر از الگوی قدرت اراده، به‌عنوان مبانی نظری برای تدوین فرضیه‌ها استفاده شده و هدف پژوهش بررسی تأثیر فرسایش قدرت در خودکنترلی بر

فرضیه‌ها و روش پژوهش ارائه می‌شود. پس از آن یافته‌های پژوهش تشریح شده و بخش آخر مقاله به بیان نتیجه‌گیری و پیشنهادهای اختصاص دارد.

مبانی نظری

ویژگی‌های روان‌شناختی حسابرسان می‌تواند بر نحوه عملکرد آن‌ها اثر بگذارد. قضاوت حرفه‌ای، پاسخ‌گویی و انگیزش به‌عنوان ویژگی‌های روان‌شناختی با اهمیت حسابرسان، از جنبه‌های مهم عمل مبتنی بر شواهد است (۴). در واقع، مراحل قضاوت حرفه‌ای، شامل جمع‌آوری اطلاعات و داده‌ها و سرانجام، تصمیم‌گیری برای حفظ، تأیید یا رد گزارش‌های مالی است. دانش کلی نسبت به مسائل حسابرسی، قدرت قضاوت حرفه‌ای حسابرس را افزایش و دیدگاه وی را توسعه می‌دهد. همچنین، تجربه حسابرس می‌تواند برای حسابرس قدرت و دید بهتری در زمان تصمیم‌گیری در مورد مشکلات موجود در صورت‌های مالی ایجاد کند. درستکاری ناشی از تجربه کاری مناسب در موقعیت‌های مختلف است. حسابرسان درستکار از روبه‌رو شدن با واقعیت هیچ ترس و واکنش ندارند. اصل درستکاری می‌تواند بر تصمیم‌گیری‌های منصفانه تأثیر مثبت بگذارد. شاید ویژگی مشترک مشاهده شده در بین تمام افراد حرفه‌ای این باشد که آنان توانایی زیادی در زمینه نشان دادن اطمینان نسبت به تصمیم‌گیری‌ها و قضاوت‌هایشان دارند. هنگامی که افراد حرفه‌ای از تصمیم‌های نادرست خود آگاه می‌شوند معمولاً نادرستی عوامل را به‌عنوان نقطه ضعف معرفی می‌کنند. اگر چه این ویژگی در

ابتدا به‌عنوان غرور و تکبر آنان شناخته می‌شود اما به طور کلی این قدرت از اعتقاد قوی آنان به توانایی‌های خود ناشی می‌شود. افراد حرفه‌ای به توانایی خود در حل اغلب مشکلات حوزه‌ای که در اختیارشان قرار دارد، اعتقاد راسخ دارند. بسیاری از افراد اعتماد به نفس افراد حرفه‌ای را در مقابل خودپسندی و خود بزرگ‌بینی تعبیر می‌کنند. به هر حال با وجود بار منفی این ویژگی (اعتماد به نفس)، چنین خصیصه‌ای می‌تواند مفید واقع شود (۳).

عوامل محیطی می‌تواند بر کیفیت قضاوت که پیامدی از اعتماد به نفس است، تأثیرگذار باشد. زمانی که مؤسسه‌های رقیب، به هر نوع خواسته صاحبکار تن بدهند، کیفیت قضاوت و تصمیم‌گیری‌های مؤسسه‌های درستکار تحت تأثیر قرار می‌گیرد و می‌تواند کیفیت قضاوت را کاهش دهد (۵). حسابرسی ضمن آن که بر پایه اخلاق، پاکدامنی و درستکاری استوار است، یک فعالیت اقتصادی است. هر بنگاه اقتصادی برای بقا و دوام در جامعه رقابتی باید کیفیت کالا یا خدمات خود را به سطح قابل قبول مشتریان و متناسب با درآمد مورد انتظار خود برساند. اگر حسابرسان بخواهند کیفیتی را که دلخواه صاحبکاران قراردادی است مورد توجه قرار دهند کار آن‌ها الزاماً کیفیت مطلوبی نخواهد داشت (۶). رسوایی‌های مالی اخیر ناشی از توجه به خواسته‌های صاحبکار باعث شد که حرفه حسابرسی به تردید حرفه‌ای توجه جدی کند و نیاز حسابرسان به افزایش سطوح تردیدگرایی روزبه‌روز بیشتر احساس شود. در حال حاضر حسابرسان میزان تردیدگرایی خود را تا سطح تردیدگرایی کارشناسان قضایی بالا برده تا

در صورتی که بین این رخدادها، پاسخ‌ها و پیامدها فاصله‌ای نباشد یا فاصله کمی باشد (یعنی بین رخداد‌های محیطی و رفتاری که فرد انجام می‌دهد) احتیاجی به خودکنترلی نخواهد بود (۱۱). بنابراین، سازماندهی بر اساس زمان، یکی از ویژگی‌های مهم تعریف خودکنترلی است.

تدوین برنامه زمان‌بندی شده، به‌عنوان پیامدی از مفهوم خودکنترلی، به فرد کمک می‌کند تا رفتار آینده را مشخص و سپس برای انجام عمل، مدت زمان لازم را تعیین و برآورد کند و برای مسایل و رویدادهای پیش‌بینی‌نشده هم مقداری وقت در نظر بگیرد. در واقع، کنترل پیش از عمل، رفتار یا روشی در آموزش و یادگیری است که نشانگر یا تعیین‌کننده رفتار مطلوبی در آینده برای رسیدن به یک هدف است (۱۱). از این رو، خودکنترلی و تأثیر آن بر عملکرد شغلی، در سطوح فردی و بین فردی، نقش قابل توجهی ایفا می‌کند. در نتیجه، فرسایش قدرت خودکنترلی، موضوع مهمی در روان‌شناسی تجربی، به ویژه روان‌شناسی اجتماعی است و در پژوهش‌های زیادی از نظریه فرسایش قدرت خودکنترلی پشتیبانی شده است (۱۱ و ۱۲). بر اساس نتایج این پژوهش‌ها انتخاب عمل و رفتار ضد نگرش و یک مجموعه منابع محدود می‌تواند تا حدودی فرسایش قدرت خودکنترلی را افزایش دهد. هم‌چنین، آثار فرسایش قدرت خودکنترلی در موقعیت‌های متفاوت نشان می‌دهد که قدرت خودکنترلی، نمی‌تواند منحصر به زمینه خاصی از وظایف باشد (۱۱). افزون بر این، در پژوهشی فرآیندهای اساسی مرتبط با فرسایش قدرت

درستی شواهد ارائه‌شده را ارزیابی کنند. تردید حرفه‌ای هم برای حساب‌برسان داخلی و هم برای حساب‌برسان مستقل مهم است. بررسی رفتار حساب‌برسان و چگونگی تأثیر تردید‌گرایی بر کشف تقلب یک مؤلفه حیاتی از محافظت در برابر قصور حساب‌برسی در آینده است. اگر حساب‌برسان تردید‌گرایی بیشتری اعمال کنند به شناسایی انحراف در فرآیند حساب‌برسی کمک قابل توجهی می‌شود. بنابراین، تردید‌گرایی در حساب‌برسی ضروری است. نتایج پژوهش‌های متعددی (۷ و ۸) نشان داده است که ویژگی‌های شخصیتی مانند تردید‌گرایی بر کشف تقلب و انحرافات احتمالی اثرگذار است.

از دیگر ویژگی‌های شخصیتی، فرآیند خودکنترلی است. در روان‌شناسی، خودکنترلی، درجه‌ای از باور افراد به کنترل بر اتفاق‌های زندگی است و نقش بسیار مهمی در رفتار افراد دارد (۸). به‌گونه‌ای که حتی اگر فرد نگرش‌های مثبت در مورد یک رفتار داشته و انتظار تأیید آن را نیز داشته باشد در صورتی که احساس کند اجرای آن رفتار فراتر از توانایی و کنترل او است آن عمل را انجام نمی‌دهد (۹). خودکنترلی به عنوان کاربرد درست هیجان‌ها معرفی شده و اعتقاد بر این است که قدرت تنظیم احساسات موجب افزایش ظرفیت شخصی برای تسکین دادن خود، درک کردن اضطراب‌ها، افسردگی‌ها یا بی‌حوصلگی‌های متداول می‌شود (۱۰). افرادی که معتقد به خودکنترلی قدرت‌مند هستند باور دارند که رویدادها در زندگی‌شان ناشی از اقدامات خود آنها است. به‌عنوان نمونه، زمانی که نتایج آزمون‌های دریافت می‌کنند تمایل دارند خود را مورد تحسین قرار دهند.

خودکنترلی با استفاده از فنون عصبی بررسی شد و نتایج آن نشان داد که الگوهای شناختی و عصبی کنترل ذهنی، یک نظام «تشخیص و کنترل خطا» است که اختلاف بین هدف‌های مورد نظر و رفتارهای واقعی را مشخص می‌کند (۱۳). پژوهشگران اثری از فرسایش خودکنترلی به‌عنوان خستگی خیالی را در پژوهش‌های خود مشاهده کرده‌اند. این اثر، در آزمایشی بررسی شد که در آن آزمودنی‌ها مشغول انجام وظیفه‌ای فرساینده و خسته‌کننده بودند که در واقع، مشخص‌کننده وضعیت واقعی هر فرد است. سرانجام، زمانی که آزمودنی‌ها به این باور رسیدند که سطح فرسایش قدرت خودکنترلی آن‌ها کم‌تر است، در انجام وظیفه سخت، کار خود را بهتر انجام دادند (۱۴). بنابراین، قدرت فرسایش خودکنترلی می‌تواند بر خودتنظیمی و کاهش اثر آن مؤثر باشد. با این حال، این آثار می‌تواند به طور موقت به وسیله انگیزه‌های برون‌سازمانی و باورهای موجود در قدرت اراده نامحدود، به وجود آید (۱۵). از این رو، باورها می‌تواند در کوتاه‌مدت بر فرسایش قدرت خودکنترلی مؤثر باشد (۱۶). در نتیجه، با توجه به آن چه در بالا بیان شد و بر پایه پژوهش هارلی (۱۷)، می‌توان چنین عنوان کرد که خودکنترلی می‌تواند به سطح مختلف فرسایش قدرت بیانجامد.

پیشینه پژوهش

کارت و همکاران در پژوهشی با عنوان «بررسی شبه تحلیل آزمون فرسایش قدرت» نشان دادند که عملکردهای خودکنترلی موقعیت روان‌شناختی یا فیزیکی را محدود می‌کند و کیفیت عملکرد حسابرسان

را به چالش می‌کشاند (۱۸).

بهاسکار و همکاران در پژوهشی با عنوان «آیا حسابرسان، خود، بیشتر تحت تأثیر فرسایش قدرت قرار می‌گیرند؟» هویت حرفه‌ای و شکاکیت عاطفی آزمودنی‌ها را بررسی کردند. نتایج پژوهش آنان نشان داد که حسابرسان خوب، گاهی اوقات قادر به ارائه حسابرسی مؤثر نیستند و عملکرد آن‌ها در وظایف پیچیده در شرایط فرسایش قدرت، محدود است (۱۹). هارلی در پژوهشی با عنوان «فرسایش قدرت و کیفیت قضاوت حسابرسی» با بررسی این که آیا خودکنترلی در حسابرسی منجر به فرسایش قدرت می‌شود یا خیر نشان داد که فرسایش قدرت، کارایی حسابرسان را در انجام کارهایی که نیازمند قضاوت درست (در مورد گفته‌های صاحبکار و تشخیص توضیح‌های جعلی) است کاهش می‌دهد. همچنین، فرسایش قدرت، باعث کاهش اعتماد به نفس می‌شود (۱).

استرامبک و همکاران در پژوهشی اثر خودکنترلی بر رفتار مالی و رضایت مالی را بررسی کردند. نمونه پژوهش آنان شامل ۲۶۰۳ حسابرس از کشور سوئد بود. نتایج پژوهش استرامبک و همکاران نشان داد که افراد با خودکنترلی خوب، به احتمال بیشتر از هر چکی که دریافت می‌کنند، مقداری را پس‌انداز می‌کنند و هم‌چنین رفتار مالی بهتری مانند احساس نگرانی کم‌تر در مورد مسائل مالی و احساس امنیت بیشتر در مورد وضعیت مالی حاضر و آینده دارند (۲۰).

میندرا و مویا در پژوهشی نقش میانجی خودکارآمدی مالی در مشارکت مالی را بررسی

حرفه‌ای‌گرا، ضد اجتماعی و بیش اعتمادی حساب‌برسان بر قضاوت آن‌ها در حل تعارض بین حسابرس و مدیریت را بررسی کردند. نتایج پژوهش آنان نشان داد که اعتماد بیش از حد حسابداران رسمی و نیز شخصیت ماکیاولیسم بر قضاوت حرفه‌ای آن‌ها تأثیرگذار است و اعتماد بیش از حد و شخصیت ماکیاولیسم بر تعارض بین حسابرس و مدیریت ایفا می‌کند (۲۴).

رجبعلی‌زاده و همکاران در پژوهشی عنوان کردند که ویژگی‌های روان‌شناختی حسابرس بر عملکرد وی مؤثر است (۲۵). هم‌چنین، رجبعلی‌زاده در پژوهش دیگری با عنوان «تأثیر احساسات و حالت روانی حساب‌برسان بر قضاوت حرفه‌ای حسابرسی» نشان داد که تجربه احساسات و حالت روانی مثبت و به ویژه منفی به وسیله حساب‌برسان، می‌تواند سبب جانبداری و سوگیری آنان شود و تأثیر سوء بر قضاوت حرفه‌ای و تصمیم‌گیری داشته باشد (۲۶).

سعیدی‌گراغانی و ناصری در پژوهشی اثر شخصیت بر قضاوت حرفه‌ای حسابرس در تخصیص بودجه زمانی را بررسی کردند. نتایج پژوهش آنان نشان داد که از بین ابعاد شخصیتی، تنها روان‌رنجوری با قضاوت حرفه‌ای رابطه مثبت و معنی‌داری دارد. سایر ابعاد شخصیتی هم‌چون برون‌گرایی، انعطاف‌پذیری، توافق‌پذیری و با وجدان‌بودن رابطه معنی‌داری با قضاوت حرفه‌ای ندارد (۲۷).

نتایج پژوهش صفی‌پور افشار و همکاران نشان داد که منحرف کردن حساب‌برسان به بخش‌هایی از صورت‌های مالی که حاوی تحریف است بر کارایی

کردند. نمونه پژوهش آنان شامل ۴۰۰ نفر از افراد ساکن در شهر و روستاهای نزدیک کشور اوگاندا بود. نتایج پژوهش میندرا و مویا نشان داد که خودکارآمدی مالی نقش میانجی را در رابطه نگرش مالی، دانش مالی و مشارکت مالی ایفا می‌کند. هم‌چنین، بین دانش مالی، نگرش مالی و مشارکت مالی رابطه معنی‌داری وجود دارد (۲۱).

فیکسنیام و همکاران در پژوهشی رابطه بین فرسایش قدرت خودکنترلی و تمایل شخصی به تغییر رفتار مالی را بررسی کردند. نتایج پژوهش آنان نشان داد که رابطه بدهی‌ها، مشکلات اقتصادی و اضطراب با تهدید مالی مثبت و معنی‌دار است. تهدید مالی، به نوبه خود، به طور مثبت با تمایل به تغییر رفتارهای مالی هم‌چون جست‌وجوی شغلی و ناراحتی روحی مرتبط است. هم‌چنین، مشکلات اقتصادی و اضطراب با پریشانی روانی رابطه معنی‌دار دارد (۲۲).

هارلی در پژوهشی با عنوان «فرسایش قدرت و حجم بالای کار حسابرسی» نشان داد که حساب‌برسان انباشت فرسایش قدرت را تجربه می‌کنند و بنابراین، عملکرد آنان در زمان بالابودن حجم کار حسابرسی (که باعث فرسایش قدرت می‌شود) کاهش می‌یابد (۱۷).

رویایی و همکاران در پژوهشی رابطه بین تردید حرفه‌ای و قضاوت حرفه‌ای حساب‌برسان مستقل را با استفاده از نظر ۱۵۰ حسابرس مستقل بررسی کردند و به این نتیجه رسیدند که در مؤسسه‌های حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران، بین تردید حرفه‌ای و قضاوت حرفه‌ای رابطه مثبت و معنی‌داری وجود دارد (۲۳).

حیرانی و همکاران در پژوهشی تأثیر شخصیت

فرضیه اول: فرسایش قدرت خودکنترلی بر تردید حرفه‌ای حسابرسان تأثیر معنی‌داری دارد.
فرضیه دوم: فرسایش قدرت خودکنترلی بر کیفیت قضاوت حسابرسان تأثیر معنی‌داری دارد.
فرضیه سوم: فرسایش قدرت خودکنترلی بر اعتماد به نفس حسابرسان تأثیر معنی‌داری دارد.

روش پژوهش

روش پژوهش حاضر از نظر هدف، کاربردی است. هم‌چنین، از آن جا که در این پژوهش هدف بررسی رابطه بین متغیرهای مستقل و وابسته است از نظر روش گردآوری داده‌ها، جزء پژوهش‌های همبستگی محسوب می‌شود. ابزار سنجش شامل مقیاس فرسایش قدرت خودکنترلی هارلی و معیار سنجش تردید حرفه‌ای و اعتماد به نفس هارت (مقیاس کیفیت قضاوت) است. برای مقیاس فرسایش قدرت خودکنترلی هارلی از آزمون اثر استروپ (که به وسیله دانشگاه واشنگتن طراحی شده) استفاده شد (۱۷). این آزمون، تمرکز حسابرسان را به چالش می‌کشد و فرسایش قدرت خودکنترلی آن‌ها را در پی خواهد داشت. آزمون اثر استروپ، با نمایش کلیدواژه‌های رنگ‌ها و انتخاب آن‌ها به وسیله آزمون‌شونده، به هدف خود نزدیک می‌شود. به عنوان نمونه، کلمه سبز با رنگ قرمز نمایش داده می‌شود و باید رنگ و کلمه با هم همسو باشد و از طرف آزمون‌شونده انتخاب شود؛ در غیر این صورت، آزمون به مرحله بعدی وارد نمی‌شود اما نتیجه آزمون به صورت مدت زمان اجرا

آن‌ها و کشف تحریفات تأثیر معنی‌داری ندارد. هم‌چنین، تردید حرفه‌ای حسابرس بر کشف تحریفات تأثیر معنی‌داری ندارد و منحرف کردن حسابرسان منجر به حساس‌تر شدن آن‌ها و افزایش تردید حرفه‌ای نشده است تا در نتیجه بررسی‌های خود را افزایش داده و اشتباهات و تحریفات موجود در سایر قسمت‌ها را شناسایی و کشف کنند (۲۸).

احمدزاده و همکاران در پژوهشی به بررسی رابطه بین ابعاد شخصیتی و نوع جنسیت با رفتارهای کاهنده کیفیت حسابرسی پرداختند. نتایج پژوهش آنان نشان داد که ویژگی‌های شخصیتی و شخصیت عامل مهمی در عملکرد سازمانی و فردی به شمار می‌رود و توجه به آن، بهبود عملکرد و سلامت کاری فرد را به دنبال خواهد داشت (۲۹).

نتایج پژوهش‌های بیان شده در بالا نشان می‌دهد که ویژگی‌های قضاوتی حسابرسان از جمله خودکنترلی که محور اصلی پژوهش حاضر است، از طریق تمرین، افزایش می‌یابد و فرسایش قدرت، باعث افزایش بی‌ارادگی و کاهش پایداری در عملکرد می‌شود و در نتیجه احتمال زیادی وجود دارد که افراد وضعیت به‌وجود آمده را قبول کنند. هم‌چنین، این احتمال وجود دارد که فرسایش قدرت خودکنترلی به‌وسیله اختلاف در توجه به شواهد، بر کار حسابرسان تأثیر منفی بگذارد.

فرضیه‌های پژوهش

بر اساس مبانی نظری و پیشینه پژوهش، فرضیه‌های پژوهش به شرح زیر تدوین شد:

حسابرس ارشد) در مؤسسه‌های حسابرسی بیات رایان، رهیافت و همکاران، دایارایان، هشیار، بهمند، دش و همکاران، رایمند و همکاران و داوران حساب است. اسامی مؤسسه‌های حسابرسی از تارنمای جامعه حسابداران رسمی ایران به صورت تصادفی استخراج و از روش نمونه‌گیری در دسترس استفاده شد (حجم نمونه برابر با ۹۸ نفر). پرسش‌نامه چندین بار در فضای مجازی توزیع شد و تعداد پرسش‌نامه غیرمخدوش مورد نیاز به دست آمد. این پژوهش در سال ۱۳۹۶ و سه ماهه اول ۱۳۹۷ انجام شده است. برای آزمون فرضیه‌ها از نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۲ و برای تعیین وضعیت نرمال بودن داده‌ها از آزمون کلموگوروف-اسمیرونوف استفاده شد.

روایی و پایایی ابزار سنجش

برای بررسی روایی محتوایی از نظر خبرگان در زمینه محتوای آزمون مورد نظر استفاده شد. به این

در نظر گرفته می‌شود. به این صورت که اگر فرد انرژی ذهنی لازم را داشته باشد، زمان کم‌تری برای انجام آزمون اختصاص می‌دهد (نمونه این آزمون در شکل شماره ۱ ارائه شده است). برای استفاده از نتایج آزمون استروپ در تحلیل‌های آماری لازم است که امتیازات زمانی به طیف لیکرت تبدیل شود. از آن جا که افزایش امتیاز فرسایش قدرت خودکنترلی به معنای از دست دادن تمرکز و نشان از صرف زمان بیشتر برای انجام آزمون است، به افرادی که زمان نادرست بیشتری داشتند، امتیاز بیشتر و به افرادی که زمان نادرست کم‌تری داشتند، امتیاز کم‌تر اختصاص یافت. در واقع، به دلیل ماهیت منفی متغیر فرسایش قدرت خودکنترلی، از شیوه امتیازدهی معکوس استفاده شد. نحوه تبدیل امتیاز استروپ به طیف لیکرت در جدول شماره ۱ نشان داده شده است.

جامعه آماری پژوهش شامل ۱۰۳۱ نفر از حسابرسان مشغول به کار (کمک حسابرس، حسابرس و

جدول ۱: تبدیل امتیاز استروپ به طیف لیکرت

گزینه	بسیار کم	کم	متوسط	زیاد	بسیار زیاد
امتیاز زمانی	۵ تا ۱۰ ثانیه	۱۰ تا ۱۵ ثانیه	۱۵ تا ۲۰ ثانیه	۲۰ تا ۲۵ ثانیه	۲۵ تا ۳۰ ثانیه

شکل ۱: صفحه استروپ در آزمون استروپ

پرسش‌نامه‌های پژوهش تأیید شد. منظور از پایایی این است که ابزار اندازه‌گیری در شرایط یکسان تا چه اندازه نتایج مشابه دارد. ضریب آلفای کرونباخ برای سنجش میزان هماهنگی درونی نگرش‌ها، قضاوت‌ها و معیارها در یک پرسش‌نامه به کار می‌رود. در اغلب موارد در رابطه با مقدار مطلوب برای ضریب آلفا، به پژوهش‌نوالی استناد شده است (۳۰). بر اساس استدلال وی، برای پایا قلمداد کردن یک ابزار، حداقل مقدار ۰/۷ برای ضریب آلفا لازم است. همان‌طور که در جدول شماره ۲ نشان داده شده است ضریب آلفا برای متغیرهای تردید حرفه‌ای، اعتماد به نفس و کیفیت قضاوت بالاتر از ۰/۷ است که نشان‌دهنده پایایی تمامی ابعاد پرسش‌نامه‌های پژوهش است.

الگوی معادلات ساختاری

برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از الگوی معادلات ساختاری استفاده شده است. دلایل استفاده از الگوی معادلات ساختاری این است که روش‌های آماری مقدماتی تنها تعداد محدودی از متغیرها را به طور

صورت که هدف‌های آزمون و تعاریف عملیاتی مربوط به محتوای سؤال‌ها تشریح شد و از آن‌ها خواسته شد تا هر یک از سؤال‌ها را بر اساس طیف سه بخشی لیکرت شامل «گویه ضروری است»، «گویه مفید است ولی ضروری نیست» و «گویه ضرورتی ندارد» طبقه‌بندی کنند. نسبت روایی محتوایی برای تمامی سؤال‌ها بالاتر از ۰/۵۹ محاسبه شد. برای بررسی شاخص روایی محتوایی از روش والتز و باسل استفاده شد (۳۰). به این صورت که متخصصان «مربوط بودن»، «واضح بودن» و «ساده بودن» هر گویه را بر اساس طیف لیکرت مشخص کردند. مربوط بودن گویه، به ترتیب، با ۱ «مربوط نیست»، ۲ «به نسبت مربوط است»، ۳ «مربوط است» و ۴ «کاملاً مربوط است»؛ ساده بودن گویه، به ترتیب، با ۱ «ساده نیست»، ۲ «به نسبت ساده است»، ۳ «ساده است» و ۴ «ساده و مربوط است» و واضح بودن گویه، به ترتیب، با ۱ «واضح نیست»، ۲ «به نسبت واضح است»، ۳ «واضح است» و ۴ «واضح و مربوط است» مشخص شد. بر همین اساس، شاخص روایی محتوایی برای تمام گویه‌ها از ۰/۷۹ بیشتر بود و در نتیجه، روایی محتوایی برای

جدول ۲: پایایی پرسش‌نامه‌ها

پرسش‌نامه	ابعاد	سؤال	ضریب آلفا
	جست‌وجوی دانش	۱ تا ۵	۰/۸۱۶
	وقفه در قضاوت	۶ تا ۱۰	۰/۸۰۵
تردید حرفه‌ای	خودرأیی	۱۱ تا ۱۶	۰/۸۰۹
	ذهن پرسش‌گر	۱۷ تا ۲۴	۰/۸۰۹
	کل پرسش‌نامه	-	۰/۸۰۶
اعتماد به نفس	-	۱ تا ۵	۰/۷۱
کیفیت قضاوت	-	۱ تا ۱۸	۰/۷۲۴

یافته‌ها

با استفاده از شاخص‌های آمار توصیفی ویژگی‌های جمعیت‌شناختی آزمودنی‌ها شامل جنسیت، سن، تحصیلات و تجربه کاری بررسی شد (جدول شماره ۳). نتایج ارائه شده در جدول شماره ۳ نشان می‌دهد که ۶۶/۳٪ از آزمودنی‌ها مرد و مابقی زن هستند. ۲۴/۴٪ آنان در بازه سنی ۲۰ تا ۳۰ سال، ۶۹٪ بین ۳۱ تا ۴۰ سال و تنها ۶/۶٪ آنان بیشتر از ۴۱ سال سن دارند. مدرک تحصیلی ۵۳/۱٪ از آزمودنی‌ها کارشناسی و ۴۶/۹٪ کارشناسی ارشد است. ۳۰/۶٪ آنان تجربه کاری کم‌تر از ۱۰ سال، ۱۶/۳٪ تجربه بین ۱۱ تا ۱۵ سال، ۱۰/۲٪ تجربه بین ۱۶ تا ۲۰ سال و ۴۲/۹٪ تجربه کاری بیش از ۲۱ سال دارند. این نتایج نشان می‌دهد که آزمودنی‌ها شرایط لازم برای پاسخ به سؤال‌های پرسش‌نامه را دارند.

برای بررسی نرمال بودن توزیع داده‌های پژوهش

هم‌زمان در نظر می‌گیرد که ناتوان از بررسی نظریه‌های پیشرفته و پیچیده است و الگوی معادلات ساختاری به پژوهشگر اجازه می‌دهد تا پدیده‌های پیچیده را به لحاظ آماری در قالب الگو آزمون کند. دلیل دیگر اهمیت بالای اعتبار و قابلیت اعتماد نتایج حاصل از ابزار اندازه‌گیری است. به‌ویژه این که خطای اندازه‌گیری به موضوعی مهم در همه رشته‌های علمی تبدیل شده است. هم‌چنین، الگوی معادلات ساختاری نسبت به روش‌های آماری دیگر با سهولت بیشتری قابل استفاده است. الگوی مورد استفاده در پژوهش حاضر از نوع انعکاسی است و تمامی شاخص (سؤال)‌های مرتبط با هر سازه (متغیرهای پنهان) از نظر مفهومی حول یک موضوع هستند و جدا از یکدیگر تعریف نمی‌شود. در واقع، هر یک از شاخص‌ها، حول یک محور طراحی شده‌اند. در نتیجه، این تغییر در شاخص‌ها است که تغییر در سازه را موجب می‌شود (۳۰).

جدول ۳: آمار توصیفی

شرح	جنسیت	فراوانی	درصد
جنسیت	مرد	۶۵	۶۶/۳
	زن	۳۳	۳۳/۷
سن	بین ۲۰ تا ۳۰ سال	۲۶	۲۴/۴
	بین ۳۱ تا ۴۰ سال	۶۸	۶۹
	۴۱ به بالا	۴	۶/۶
تحصیلات	کارشناسی	۵۲	۵۳/۱
	کارشناسی ارشد	۴۶	۴۶/۹
تجربه کاری	کم‌تر از ۱۰ سال	۳۰	۳۰/۶
	بین ۱۱ تا ۱۵ سال	۱۶	۱۶/۳
	بین ۱۶ تا ۲۰ سال	۱۰	۱۰/۲
	بیشتر از ۲۱ سال	۴۲	۴۲/۹

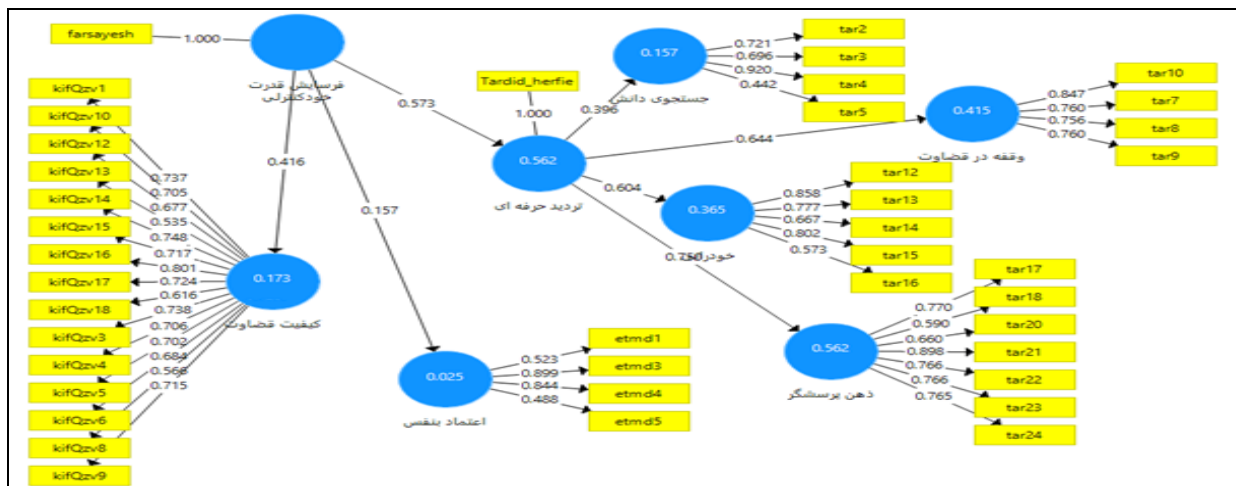
همبستگی‌ها بیشتر از ۰/۴ باشد (بدون توجه به علامت منفی یا مثبت) به‌عنوان بارهای عاملی بالا در نظر گرفته می‌شود و بارهای عاملی کم‌تر از ۰/۴ را می‌توان نادیده گرفت (۳۰). در نتیجه، سؤال‌هایی که بارهای عاملی بیشتر از ۰/۴ داشتند به‌عنوان سازه‌های قابل قبول شناخته شد و سایر موارد حذف شد. در شکل شماره ۲ بارهای عاملی مربوط به متغیرهای پژوهش بر خطوط ارتباطی بین سؤال‌ها و متغیرهای پنهان نمایش داده شده است. با بررسی ضریب مسیر قدرت، تأثیر هر متغیر

از آزمون کلموگوروف-اسمیرونوف استفاده شد (جدول شماره ۴). نتایج این آزمون نشان داد که توزیع داده‌های پژوهش حاضر نرمال نبوده (به دلیل کم‌تر بودن سطح معنی‌داری از مقدار ۵٪) و برای بررسی فرضیه‌های پژوهش باید از آزمون ناپارامتریک (ویلکاکسون) استفاده شود.

الگوی نهایی بار عاملی پژوهش در شکل شماره ۲ ارائه شده است. بار عاملی بیانگر میزان همبستگی بین متغیرهای مشاهده شده و عامل‌ها است. چنان‌چه این

جدول ۴: بررسی نرمال بودن توزیع داده‌های پژوهش

پرسش‌نامه	ابعاد	معنی‌داری	نتیجه آزمون
تردید حرفه‌ای	جست‌وجوی دانش	۰/۰۰۱	نرمال نیست
	وقفه در قضاوت	۰/۰۰۱	نرمال نیست
	خودرأیی	۰/۰۱	نرمال نیست
	ذهن پرسش‌گر	۰/۰۱۱	نرمال نیست
اعتماد به نفس	-	۰/۰۰۱	نرمال نیست
کیفیت قضاوت	-	۰/۰۰۴	نرمال نیست

شکل ۲: الگوی نهایی بار عاملی

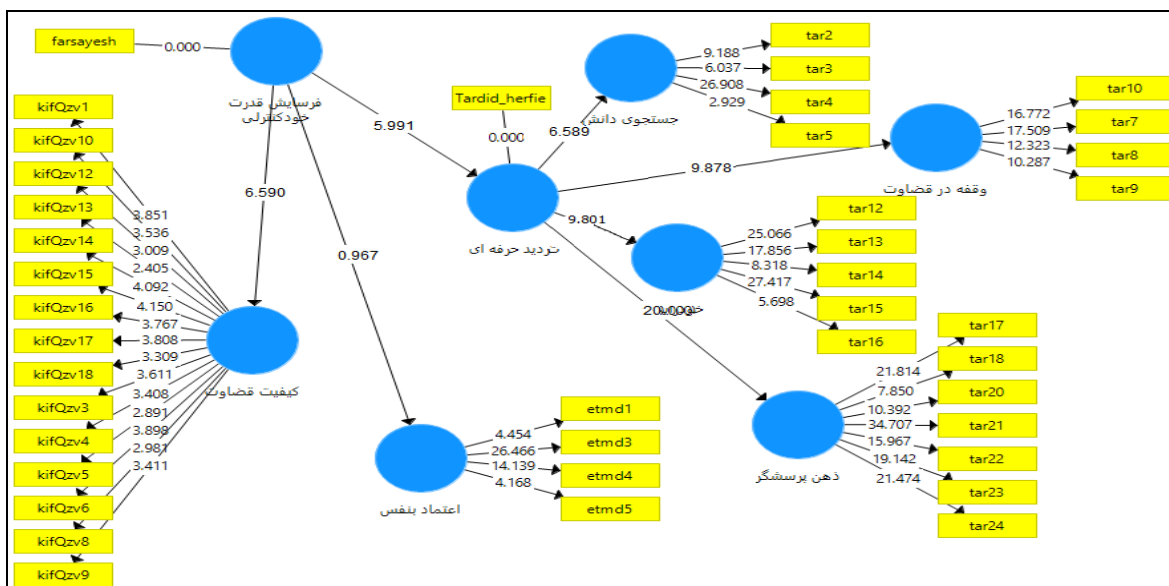
مقدار معنی‌داری رابطه فرسایش قدرت خودکنترلی با کیفیت قضاوت کم‌تر از ۵٪ است، می‌توان نتیجه گرفت که بین دو متغیر فرسایش قدرت خودکنترلی با کیفیت قضاوت رابطه معنی‌داری وجود دارد.

برازش الگوها

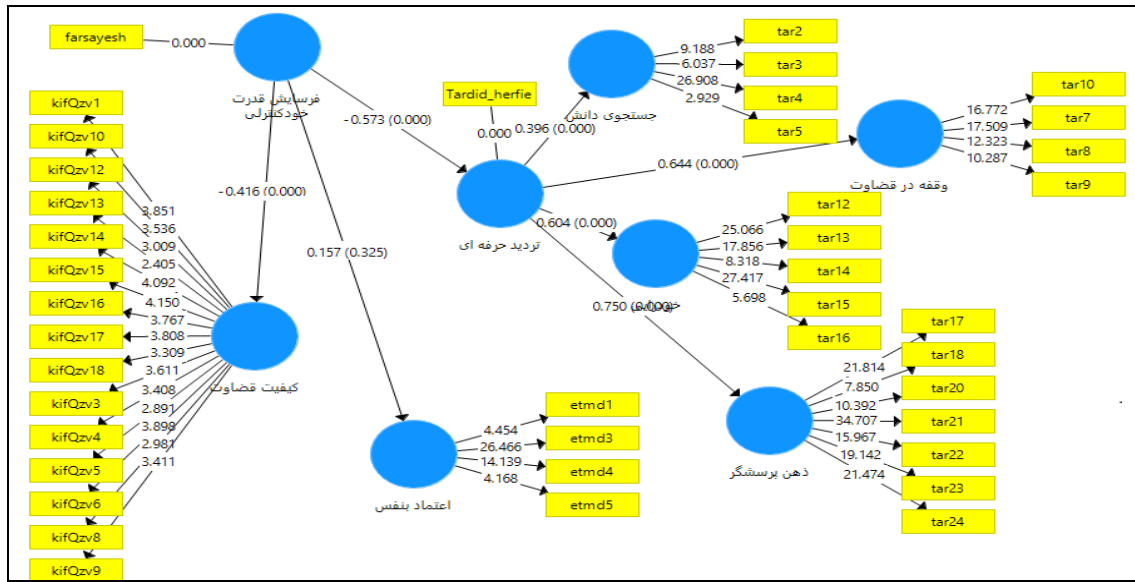
نتایج آزمون کیفیت الگوی اندازه‌گیری انعکاسی یا شاخص اشتراک (Q^2) بیانگر آن است که الگوی اندازه‌گیری برای تمام شاخص‌ها مثبت است. بر اساس این معیار، مثبت بودن مقادیر، نشان‌دهنده شاخص اعتبار اشتراک است (جدول شماره ۵).

با توجه به نتایج ارائه شده در شکل شماره ۵، مقدار متغیر فرسایش قدرت خودکنترلی توانسته است ۴۱/۶٪ از تغییرات کیفیت قضاوت و ۵۷/۳٪ از تغییرات تردید حرفه‌ای را پیش‌بینی کند.

مستقل بر متغیر وابسته بررسی می‌شود. ضریب مسیر بیان‌کننده وجود رابطه علی خطی و شدت و جهت این رابطه بین دو متغیر مکنون است. در واقع، همان ضریب رگرسیون در حالت استاندارد است که در الگوهای رگرسیون ساده و چندگانه مشاهده می‌شود (۳۰). با توجه به نتایج برازش الگو در شکل‌های شماره‌های ۳ و ۴، معنی‌داری رابطه فرسایش قدرت خودکنترلی با اعتماد به نفس ۰/۳۲۵ است. با توجه به این که این مقدار بیشتر از ۵٪ است، می‌توان بیان کرد که بین دو متغیر فرسایش قدرت خودکنترلی با اعتماد به نفس رابطه معنی‌داری وجود ندارد. با توجه به این که مقدار معنی‌داری رابطه فرسایش قدرت خودکنترلی با تردید حرفه‌ای کم‌تر از ۵٪ است، نتیجه‌گیری می‌شود که بین دو متغیر فرسایش قدرت خودکنترلی و تردید حرفه‌ای رابطه معنی‌داری وجود دارد. همچنین، از آن جا که

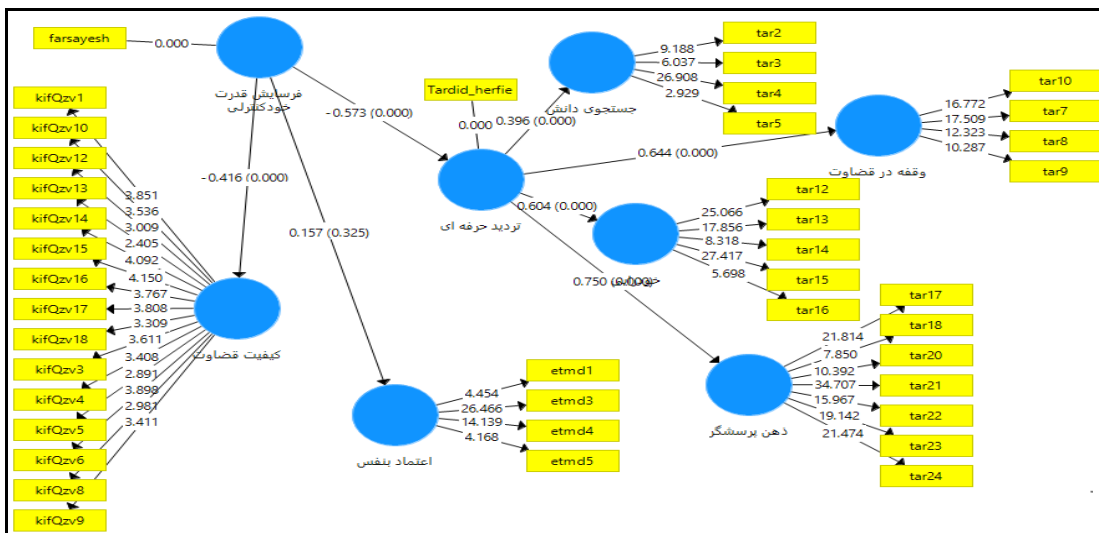
شکل ۳: نتایج تحلیل الگو

شکل ۴: نتایج تحلیل الگو با ضرایب استاندارد شده بار عاملی و مقدار معنی‌داری

جدول ۵: نتایج روایی هم‌گرا

متغیر	Q ²
اعتماد به نفس	۰/۲۴۸
تردید حرفه‌ای	۱
فرسایش قدرت خودکنترلی	۱
کیفیت قضاوت	۰/۳۵۹

شکل ۵: مقادیر محاسبه شده ضریب تعیین

در جدول شماره ۶، مقدار Q^2 مربوط به متغیرهای پنهان درون‌زای کیفیت قضاوت، اعتماد به نفس و تردید حرفه‌ای نشان داده شده است که مقدار آن، به ترتیب، برابر با ۰/۱۷۵، ۰/۰۷۱ و ۰/۱۱۹ است و بیانگر قدرت پیش‌بینی الگو است.

انجام آزمون فرسایش قدرت خودکنترلی) با استفاده از آزمون ویلکاکسون مقایسه شدند. در جدول شماره ۷ نتایج تحلیل مذکور ارائه شده است. با توجه به مقدار معنی‌داری مشخص شده که کم‌تر از ۵٪ است، نتیجه‌گیری می‌شود که بین تردید حرفه‌ای دو گروه از حساب‌رسان تفاوت معنی‌داری وجود دارد.

بررسی فرضیه‌ها

با توجه به نتایج ارائه شده در جدول شماره ۷، آماره t مربوط به فرضیه اول پژوهش (فرسایش قدرت خودکنترلی بر تردید حرفه‌ای حساب‌رسان تأثیر معنی‌داری دارد) برابر با ۵/۹۹۱ است و بیشتر از ۱/۹۶ است. هم‌چنین، مقدار معنی‌داری آن کم‌تر از ۵٪ است. بنابراین، می‌توان بیان کرد که فرسایش قدرت خودکنترلی با ضریب مسیر ۰/۵۷۳- بر تردید حرفه‌ای حساب‌رسان تأثیر منفی و معنی‌داری دارد. برای اطمینان از تأثیر فرسایش قدرت خودکنترلی بر تردید حرفه‌ای، دو گروه از حساب‌رسان (یک گروه در ابتدای روز کاری و گروه دیگر در انتهای روز کاری و پس از

با توجه به نتایج ارائه شده در جدول شماره ۸، آماره t مربوط به فرضیه دوم پژوهش (فرسایش قدرت خودکنترلی بر کیفیت قضاوت تأثیر معنی‌داری دارد) برابر با ۶/۵۹ و بیشتر از ۱/۹۶ است. هم‌چنین، مقدار معنی‌داری کم‌تر از ۵٪ است. بنابراین، استدلال می‌شود که فرسایش قدرت خودکنترلی با ضریب مسیر ۰/۴۱۶- بر کیفیت قضاوت تأثیر منفی و معنی‌داری دارد. در ادامه، برای اطمینان از تأثیر فرسایش قدرت خودکنترلی بر کیفیت قضاوت، دو گروه از حساب‌رسان (یک گروه در ابتدای روز کاری و گروه دیگر در انتهای روز کاری و پس از انجام آزمون فرسایش قدرت خودکنترلی) با استفاده از آزمون ویلکاکسون

جدول ۶: نتایج شاخص افزونگی

متغیر	Q^2
کیفیت قضاوت	۰/۱۷۵
اعتماد به نفس	۰/۰۷۱
تردید حرفه‌ای	۰/۱۱۹

جدول ۷: نتایج بررسی فرضیه اول

ضریب مسیر	آماره t	معنی‌داری	نتیجه	آماره Z	معنی‌داری
(۰/۵۷۳)	۵/۹۹۱	۰/۰۰۱	پذیرش	(۹/۰۲۸)	۰/۰۰۱

نتیجه‌گیری می‌شود که بین اعتماد به نفس دو گروه از حسابرسان تفاوت معنی‌داری وجود ندارد.

نتیجه‌گیری

فشار روانی حسابرس به عنوان یک معیار درونی بر کیفیت کار وی مؤثر است (۳۱). در پژوهش حاضر به بررسی و آزمون نظریه فرسایش قدرت خودکنترلی پرداخته شده و این نظریه مورد تأیید قرار گرفته است. با توجه به نتایج برازش الگوهای پژوهش، فرسایش قدرت خودکنترلی بر تردید حرفه‌ای حسابرسان تأثیر معنی‌دار دارد (فرضیه اول پژوهش). تردید حرفه‌ای، به‌عنوان سنگ بنای حسابرسی با کیفیت بالا محسوب می‌شود و به‌طور معنی‌داری، با کیفیت حسابرسی مرتبط است. تردید حرفه‌ای به‌عنوان بدیلی از قضاوت اخلاقی بر کیفیت حسابرسی مؤثر است (۳۲). فرسایش قدرت خودکنترلی می‌تواند تردید حرفه‌ای را کاهش دهد؛ زیرا، تردید حرفه‌ای، نشان‌دهنده پردازش بیشتر و در نتیجه کارآمدی بالاتر است، که این امر منجر به کاهش کارایی می‌شود. با این حال، تمامی وظایف حسابرسی

مقایسه شدند. در جدول شماره ۸ نتایج تحلیل مذکور ارائه شده است. با توجه به مقدار معنی‌داری مشخص شده که کم‌تر از ۵٪ است، نتیجه‌گیری می‌شود که بین کیفیت قضاوت دو گروه از حسابرسان تفاوت معنی‌داری وجود دارد.

با توجه به نتایج ارائه شده در جدول شماره ۹ آماره t مربوط به فرضیه سوم پژوهش (فرسایش قدرت خودکنترلی بر اعتماد به نفس حسابرسان تأثیر معنی‌داری دارد) برابر با ۰/۹۶۷ و کم‌تر از ۱/۹۶ است. هم‌چنین، مقدار معنی‌داری بیشتر از ۵٪ است. بنابراین، می‌توان بیان کرد که فرسایش قدرت خودکنترلی بر اعتماد به نفس حسابرسان تأثیر معنی‌داری ندارد. در ادامه، برای اطمینان از تأثیر فرسایش قدرت خودکنترلی بر اعتماد به نفس حسابرسان به مقایسه دو گروه از حسابرسان (یک گروه در ابتدا روز کاری اول هفته و گروه دیگر در انتهای روز کاری و پس از انجام آزمون فرسایش قدرت خودکنترلی) با استفاده از آزمون ویلکاکسون پرداخته شد. در جدول شماره ۹ نتایج تحلیل مذکور ارائه شده است. با توجه به مقدار معنی‌داری مشخص شده که بیشتر از ۵٪ است،

جدول ۸: نتایج بررسی فرضیه دوم

ضریب مسیر	آماره t	معنی‌داری	نتیجه	آماره Z	معنی‌داری
(۰/۴۱۶)	۶/۵۹	۰/۰۰۱	پذیرش	(۸/۹۴۵)	۰/۰۰۱

جدول ۹: نتایج بررسی فرضیه سوم

ضریب مسیر	آماره t	معنی‌داری	نتیجه	آماره Z	معنی‌داری
۰/۱۵۷	۰/۹۶۷	۰/۳۲۵	پذیرفته نشد	(۰/۵۴)	۰/۵۸۹

دریائی در تحلیل بازار حسابرسی ایران مورد بحث قرار گرفته است (۳۳).

بر اساس نتایج پژوهش حاضر به حسابرسان پیشنهاد می‌شود، با توجه به این که ذهن پس از مدتی دقت خود را از دست می‌دهد، پس از حداقل یک ساعت کار دست از کار بکشند تا تردید حرفه‌ای آنان دستخوش خستگی ذهنی قرار نگیرد. هم‌چنین، نتایج این پژوهش به حسابرسان ارشد گوشزد می‌کند که فرسایش قدرت خودکنترلی ناشی از حجم بالای کارهای حسابرسی آن هم در زمانی کوتاه می‌تواند تردید حرفه‌ای حسابرسان را تحت تأثیر قرار دهد و اعتبار گزارش حسابرسی را مخدوش کند. بنابراین، به مؤسسه‌های حسابرسی و کارفرمایان حسابرسان توصیه می‌شود از تحت فشار قرار دادن حسابرسان در یک زمان کوتاه، خودداری کنند. افزون بر این، با توجه به این که فشار کاری در درازمدت، کیفیت قضاوت حرفه‌ای را کاهش می‌دهد، لازم است که حسابرسان هر هفته مروری بر گزارش‌های تدوین شده داشته باشند تا در صورتی که در زمان بالابودن حجم کار، کیفیت قضاوت آنان کاهش یافته است، موارد را کشف و اصلاح کنند. هم‌چنین، بهتر است مؤسسه‌های حسابرسی گزارش‌های حسابرسی را به صورت تصادفی بررسی کنند تا در صورت کشف موارد کاهش کیفیت قضاوت، حجم کار حسابرس مورد نظر کاهش یابد. برای بررسی بیشتر موضوع پژوهش حاضر، پژوهشگران در پژوهش‌های آینده می‌توانند بر اساس سایر نظریه‌های روان‌شناسی، رفتار حسابرسان و میزان اثرپذیری آن‌ها در زمان بالابودن حجم کار حسابرسی از پیچیدگی‌های

به تردید حرفه‌ای نیاز ندارد و نتایج پژوهش نشان می‌دهد زمانی که فرد تردید حرفه‌ای را به کار نمی‌برد و یا در مورد آن نگران نیست، فرسایش قدرت نیز به‌طور قابل‌توجهی رخ نمی‌دهد. بر همین اساس، می‌توان چنین بیان کرد که تردید حرفه‌ای حسابرسان بر تخریب قدرت، تأثیر معنی‌داری دارد. این نتایج با نتایج پژوهش‌های هارلی (۱)، رویایی و همکاران (۲۳) و رجبعلی‌زاده (۲۶) همسو است. بررسی فرضیه دوم پژوهش نشان داد که فرسایش قدرت خودکنترلی بر کاهش کیفیت قضاوت تأثیر معنی‌دار دارد. همیشه این احتمال وجود دارد که وظایف حسابرس حرفه‌ای، نیازمند انواع مختلفی از خودکنترلی باشد. از این رو، می‌توان چنین بیان کرد که فرسایش قدرت بر کاهش کیفیت تصمیم‌گیری و سطح قضاوت تأثیر معنی‌داری دارد. این نتایج با نتایج پژوهش‌های هارلی (۱) و بهاسکار و همکاران (۱۹) همسو است. بررسی فرضیه سوم پژوهش نشان داد که فرسایش قدرت خودکنترلی اثری بر اعتماد به نفس حسابرسان ندارد. در رابطه با این نتیجه می‌توان گفت با توجه به این که ۶۹/۴٪ از افراد نمونه پژوهش بیشتر از ۱۰ سال تجربه کاری داشتند، این افراد در مواجهه با خستگی، اعتماد به نفس خود را از دست نمی‌دهند. این نتایج با نتایج پژوهش هارلی (۱) مغایر است. علت متفاوت بودن نتایج ممکن است ناشی از شرایط و ویژگی‌های انحصاری مربوط به روابط بین صاحبکار و حسابرس در ایران باشد. به این معنا که در بسیاری از موارد انتخاب حسابرس و کیفیت مورد انتظار از وی مبتنی بر شرایط تحمیلی بر صاحبکار و یا برعکس است. این موضوع در پژوهش مهدوی و

پژوهش حاضر با محدودیت خاصی مواجه نبوده است.

فعالیت‌های صاحبکار را بررسی کنند. گفتنی است

References

- 1 Hurley, P. J. (2019). "Ego Depletion and Auditors' JDM Quality", *Accounting, Organizations and Society*, Vol. 77, pp. 1-12.
- 2 Baumeister, R. F. and K. D. Vohs (2016). "Misguided Effort with Elusive Implications", *Perspectives on Psychological Science*, Vol. 11, No. 4, pp. 574-575.
- 3 Friese, M. and W. Hofmann (2009). "Control Me or I will Control You: Impulses, Trait Self-Control, and the Guidance of Behavior", *Journal of Research in Personality*, Vol. 43, No. 5, pp. 795-805.
- 4 Mahdavi, Gh. and A. Sarvestani (2018). "The Role of Accounting Standards Approaches in Cognitive Psychology Characteristics of Auditors", *Journal of Accounting Knowledge*, Vol. 8, No. 4, pp. 65-92. [In Persian]
- 5 Yankova, K. (2015). *The Influence of Information Order Effects and Trait Professional, Skepticism on Auditors' Belief Revisions*, 1st Edition, German: Springer Gabler, Gabler Verlag.
- 6 Hermon-Jones, E. (2003). "Anger and the Behavioral Approach System", *Journal of Personality and Individual Differences*, Vol. 35, No. 5, pp. 995-1005.
- 7 Leen-Feldner, E. W.; Zvolensky, M. J.; and M. T. Feldner (2004). "Behavioral Inhibition Sensitivity and Emotional Response Suppression: A Laboratory Test among Adolescents in a Fear-Relevant Paradigm", *Journal of Clinical Child and Adolescent Psychology*, Vol. 33, No. 4, pp. 783-791.
- 8 Hewig, J.; Hagemann, D.; Seifert, J.; Naumann, E.; and D. Bartussek (2006). "The Relation of Cortical Activity and BIS/BAS on the Trait Level", *Biological Psychology*, Vol. 71. No. 1, pp. 42-53.
- 9 Dolan, S. L.; Rosemarie, A.; Martinb, J.; and T. Rohsenow (2008). "Self-Efficacy for Cocaine Abstinence: Pretreatment Correlates and Relationship to Outcomes", *Addictive Behaviors*, Vol. 33, No. 5, pp. 675-688.
- 10 Berman, M. G. (2015). "Stable Long-Range Intermispheric Coordination is Supported by Direct Anatomical Projections", *Proceedings of the National Academy of Sciences of the Unitedstates of America*, Vol. 112, No. 20, pp. 6473-6478.
- 11 Center on Disability Studiesn (2018). "Selfcontrol", Available at: <http://www.cerating futures.org/keystosuccess/feedforward>. [Online][20 June 2018]
- 12 Engber, D. (2016). "Everything is Crumbling", Available at: www.slate.com/articles/health_and_science/cover_story/2016/03/ego_depletion_aninfluential_theory_in_psychology_may_have_just_been_debunked.html [Online] [17 June 2018]
- 13 Inzlicht, M. and J. N. Gutsell (2007). "Running on Empty: Neural Signals for Self-Control Failure", *Psychological Science*, Vol. 18, No. 11, pp. 933-937.
- 14 Clarkson, J. J.; Hirt, E. R.; Chapman, A. D.; and L. Jia (2010). "The Impact of Illusory Fatigue on Executive Control: Do Perceptions of Depletion Impair Working Memory Capacity?", *Social*

- Psychological and Personality Science*, Vol. 2, No. 3, pp. 231-238.
- 15 Boucher, H. C. and M. N. Kofos (2012). "The Idea of Money Counteracts Ego Depletion Effects", *Journal of Experimental Social Psychology*, Vol. 48, No. 4, pp. 804-810.
- 16 Vohs, K. D.; Baumeister, R. F.; and B. J. Schmeichel (2012). "Motivation, Personal Beliefs, and Limited Resources all Contribute to Self-Control", *Journal of Experimental Social Psychology*, Vol. 48, No. 4, pp. 943-947.
- 17 Hurley, P. (2017). "Ego Depletion and Auditors' Busy Season", *Behavioral Research in Accounting*, Available at: <https://doi.org/10.2139/ssrn.2629337>. [Online][28 July 2018]
- 18 Carter, E. C.; Kofler, L. M.; Forster, D. E.; and M. E. Cullough (2015). "A Series of Meta-Analytic Tests of the Depletion Effect: Self-Control does not Seem to Rely on a Limited Resource", *Journal of Experimental Psychology: General*, Vol. 144, No. 4, pp. 796-815.
- 19 Bhaskar, L.; Shefchik, M.; Tracie, M.; and A. Vitalis (2016). "Are 'Good' Auditors Impacted More by Depletion? Threats to Valued Auditor Attributes", Available at: <https://doi.org/10.2139/ssrn.2665279>. [Online] [21 July 2018]
- 20 Strömbäck, C.; Lind, T.; Skagerlund, K.; Västfjäll, D.; and G. Tinghög (2017). "Does Self-Control Predict Financial Behavior and Financial Well-Being?" *Journal of Behavioral and Experimental Finance*, Vol. 14, pp. 30-38.
- 21 Mindra, R. and M. Moya (2017). "Financial Self-Efficacy: A Mediator in Advancing Financial Inclusion", *Equality, Diversity and Inclusion: An International Journal*, Vol. 36, No. 2, pp. 128-149.
- 22 Fiksenbaum, L.; Marjanovic, Z.; and E. Greenglass (2017). "Financial Threat and Individuals' Willingness to Change Financial Behavior", *Review of Behavioral Finance*, Vol. 9, No. 2, pp. 128-147.
- 23 Royaie, R.; Yaghubnejad, A.; and K. Azinfar (2014). "The Relationship between Professional Skepticism and Judgment of Self-employed Auditors", *Financial Accounting and Audit Research*, Vol. 6, No. 22, pp. 67-95. [In Persian]
- 24 Heyrani, F.; Vakilifard, H.; Banimahd, B.; and F. Rahnemayerudposhty (2016). "Impact of Professionalism, Antisocial and Overconfidence Personality of Auditors on their Judgment to Resolve the Conflict between Auditor and Management", *Financial Accounting*, Vol. 8, No. 32, pp. 143-106. [In Persian]
- 25 Rajabalizadeh, J.; Hesarzadeh, R.; and M. Bagherpour Valashani (2018). "Auditors' Satisfaction of their Salaries and Benefits Received from Audit Firms and the Effect of Cognitive Psychology Characteristics on it (Auditor's Presumptive Doubt and Neutrality)", *Journal of Health Accounting*, Vol. 7, No. 1, pp. 57-79. [In Persian]
- 26 Rajabalizadeh, J. (2016). "Impact of Auditors' Emotion and Mental State on Audit Professional Judgement", *National Conference on Auditing and Financial Supervision of Iran*, Mashhad, February 16. [In Persian]
- 27 Saedi Goraghani, M. and A. Naseri (2017). "Individual Differences and Professional Judgment of the Auditor", *The Financial Accounting and Auditing Researches*, Vol. 9, No. 36, pp. 111-

130. [In Persian]
- 28 Safipour Afshar, M.; Pourheidari, O. and M. Bahar Moghaddam (2018). "Investigating the Impact of Audit Management by Managers on Detecting Auditor's Distortions with Regard to the Auditor's Professional Skepticism", *Journal of Research Accounting and Audit Knowledge Management*, Vol. 7, No. 25, pp. 67-80. [In Persian]
- 29 Ahmadzadeh, T.; Kheirollahi, F.; Shahveisi, F.; and A. Taherabadi (2018). "Investigating the Relationship between Personality Dimensions and Gender with Reduced Audit Quality Behaviors", *Journal of Health Accounting*, Vol. 2, No. 2, pp. 1-23. [In Persian]
- 30 Kline, R. B. (2016). *Principles and Practice of Structural Equation Modeling*, 4th Edition, New York: The Guilford Press.
- 31 Vasei Chaharmahali, M.; Valiyan, H.; Abdoli, M.; and M. Safari Gerayeli (2018). "Investigating the Effect of Auditors' Work Stress on Audit Quality by Emphasizing the Moderating Role of Initial Audit for New Clients", *Journal of Health Accounting*, Vol. 7, No. 2, pp. 87-103. [In Persian]
- 32 Muhammad Hamzah, I. M. H.; Hisnol, J.; Herman, S.; and H. Sjahrudin (2019). "Investigating the Moderating Role of Knowledge: The Relationship between Auditor's Experience and Ethical Judgment", *Advances in Social Sciences Research Journal*, Vol. 6, No. 2, pp. 44-67.
- 33 Mahdavi, Gh. and A. Daryaei (2017). "Factors Affecting the Audit Process and Social Theories", *Corporate Governance: The International Journal of Business in Society*, Vol. 17, No. 4, pp. 770-786.